

První setkání se zapsaným mediátorem není mediace

Mediace je jedním z ADR¹ procesů, tedy jednou z alternativních metod řešení sporů ve vztahu ke klasickému soudnímu řízení. Mediace je strukturovaným procesem vyjednávání za účasti prostředníka – mediátora.

V České republice dlouho nebyla mediace legislativně podchycena. Byla vykonávána na základě živnostenského oprávnění,² poskytovaly ji různé neziskové organizace, ale i komerční subjekty jako doplňkovou službu pro své klienty (případně cíleně založené pro zajišťování ADR procesů). Za mediaci byly vydávány i prazvláštní instituty „nalézání smíru“, s vágně popsaným procesním postupem a vedené „mediátory“ s nahodilým vzděláním, o neexistenci etického kodexu nemluvě.³

K systematickému začlenění mediace do našeho právního řádu došlo až zákonem č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů („zákon o mediaci“), který pro-vázala novelizace řady civilních předpisů.⁴

Zákon o mediaci spolu s prováděcí vyhláškou zavedl ucelený systém státní certifikace tzv. „zapsaných mediátorů“.⁵ Zapsaným mediátorem se stává mediátor poté, co úspěšně absolvoval státní zkoušky⁶ a na vlastní žádost byl zapsán do seznamu vedeného Ministerstvem spravedlnosti ČR.⁷

Nicméně zákon o mediaci zdaleka nepokrývá veškerý výkon mediačních služeb; zůstaly zachovány i možnosti výše uvedené – tedy mediace poskytovaná každým, kdo se za mediátora sám označí. Další text je věnován výhradně výkonu mediačních služeb státem certifikovanými mediátory.

Zákon o mediaci je od počátku provázán s řadou norem, které pro řízení před státními

orgány požadují, aby při případném využití institutu mediace byli primárně osloveni/určeni právě „zapsaní mediátoři“. Po dalších novelizacích je aktuálně hmotněprávní základ mediace obsažen v zákonu o mediaci a občanském zákoníku;⁸ pro advokátní-mediátory je závazná také úprava v zákonu o advokacii.⁹ Procesní úprava využití mediace v civilním řízení je obsažena v občanském soudním řádu¹⁰ a zákonu o zvláštních řízeních soudních.¹¹ V sociálně-právní ochraně dětí je podpořena speciálními ustanoveními příslušného zákona.¹²

Aby mediace (ve státem garantované kvalitě) mohla v praxi co nejlépe zakotvit, byla tato metoda – v principu dobrovolného řešení sporu s pomocí nestranného a neutrálního

mediátora, vázaného mlčenlivostí – doplněna o institut „informativního setkání“, a to první setkání se zapsaným mediátorem. První setkání se zapsaným mediátorem je třeba důsledně (nejen terminologicky) odlišovat od mediace, event. mediačního setkání (tedy jednotlivého setkání v dlouhodobějším procesu mediace).

Mediace je celý proces nalézání smíru ovládaný zásadami

- i) sebeurčení stran, včetně dobrovolného vstupu do mediace a možnosti ji kdykoliv ukončit, ovlivnění místa a času jednotlivých mediačních setkání,
- ii) nezávislosti mediátora (ve smyslu neexistence možnosti účinně ovlivňovat jednání mediátora),
- iii) neutrality mediátora (ve smyslu nestrannosti – jak vztahu ke stranám, tak k právním zástupcům),
- iv) důvěrnosti (neveřejný proces řízený mediátorem vázaným mlčenlivostí),¹³

přičemž strany mohou v tomto rychlém a ve srovnání se soudním řízením méně nákladném procesu ovlivnit výsledek tak, aby konečná dohoda odrážela v široké míře zájmy a potřeby (všech) stran.

Mediátor spor nerozhoduje; je pouze průvodcem procesem mediace, odpovědným za jeho transparentní průběh a za dodržení výše uvedených zásad. Na osobě mediátora se musí sporné strany shodnout;¹⁴ nikdo jiný jim nemůže pro proces mediace mediátora určit!

Výhod mediace lze vyjmenovat mnohem víc: Pomoc mediátora s emočně náročnými situacemi umožňuje stranám vracet se k věcnému jádru sporu; odpoutání se od minulosti (a hledání viníka) směrem k hledání řešení pro teď a pro budoucnost (včetně obnovení narušených vztahů a důvěry mezi stranami); kreativní řešení jdoucí často nad rámec právní úpravy dané situace v případech, kdy by o ní rozhodoval soud.

A další a další... v závislosti na situaci sporných stran, jejich konkrétních zájmech a potřebách, nositelích moci stojících v pozadí kauzy, časového tlaku na finální řešení... proměnné se v typově shodných kauzách občas opakují, občas zcela liší.

Některé proměnné by si strany při vyjednávání bez využití prostředníka mnohem hůře vyjevily.

Jak všechny tyto informace o podstatě mediace a jejich výhodách „dostat“ ke stranám

sporů a umožnit jim svobodně a informovaně se rozhodnout, zda chtějí využít mediaci namísto soudního řízení?

Jak přímo stranám zodpovědět konkrétní dotazy k jejich situaci a ubezpečit je,

- že podepsáním Smlouvy o provedení mediace se ve vztahu k jejímu předmětu staví běh promlčecí a prekluzivní lhůty (nebyl-li zastaven již dříve);
- že vstup do mediace nijak nekoliduje s možností uplatnit svá práva u soudu,
- a že mediátor opravdu nic nerozhoduje; je průvodcem klientů při hledání jejich „nejlepších řešení“?

Institutem, který má vtáhnout klienty (případně s právními zástupci) do mediace, je první setkání se zapsaným mediátorem. Má ryze informativní charakter. Je to jakýsi pomocný nástroj sloužící k šíření osvěty.

Mediace pak může, ale také nemusí navázat na první setkání. Klient by se měl vždy orientovat, v jakém procesu se nachází, jaká má z toho plynoucí práva a povinnosti.

Pouze první setkání se zapsaným mediátorem lze soudně nařídit,¹⁵ a to ještě ne „automaticky“.¹⁶ Pro usnadnění „diagnostiky“ případu z hlediska vhodnosti k mediaci vydalo Ministerstvo spravedlnosti ČR pro soudce doporučující pomocnou šablonu.¹⁷

První setkání se zapsaným mediátorem se nařizuje, „je-li to účelné a vhodné“ usnesením, proti němuž není možné odvolání.¹⁸ Soud může zároveň přerušit řízení nejdéle na dobu tří měsíců, a to i opakovaně.

Nejdříve soud umožní stranám, aby se na osobě mediátora dohodly a stanoví jim k tomu lhůtu (zákon hovoří o dohodě „bez zbytečného odkladu“). Pokud tato možnost není využita, nebo nedošlo ke shodě, může teprve soud sám mediátora určit. První setkání se zapsaným mediátorem je tedy jediným procesem, kdy se strany případně musí dostavit k mediátorovi, kterého si nevybraly (neshodly se na něm).

Přes mnohá „sjednocující“ školení se lze v praxi setkat s různými postupy, jak je stranám umožněno vybrat si mediátora; odlišují se také usnesení o nařízení prvního setkání se zapsaným mediátorem – zejména, pokud jde o odůvodnění usnesení a poučení stran.

Právo výběru mediátora (shody na něm) bývá stranám dáno i v poměrně krátkých lhů-

tách. Vzhledem ke stále častějšímu využívání tohoto institutu doporučuji právním zástupcům být na situaci předem připraveni – mít vytipováno několik mediátorů pro tu kterou problematiku.¹⁹ Nedaří-li se s druhou stranou sporu vyjednat shodu ve jménech mediátora, setkávám se v praxi s tím, že je soudu aktivnější stranou předloženo vícero jmen s tím, že preference začínají „u čísla jedna“ a předkládaná „jména“ jsou stručně zdůvodněna.²⁰ Při vícečetném návrhu se lépe čelí námitce „spojení strany s mediátorem a tím narušení principu nestrannosti“. Zatím tato strategie byla v mém okolí úspěšnější, než předložení jednoho jména zapsaného mediátora každou ze stran (soud spíše nepřijme žádný z „neshodných“ návrhů). Soud může vzít v úvahu navržená jména; jinak samozřejmě v případě neshody stran ustanoví zapsaného mediátora dle své preference. Nicméně v praxi opakovaně nastaly i situace, kdy se soud sporných stran na nic neptal a konkrétního zapsaného mediátora určil sám.

Vybraného mediátora určeného v usnesení pak musí kontaktovat samy strany; ne vždy je tato povinnost z poučení zřejmá.²¹ Ze zákona nevyplývá povinnost soudu ptát se mediátora předem, zda je schopen kauzu přijmout, ani mu následně adresovat usnesení nebo mu jinak dát na vědomí, že byl soudem vybrán. O svém ustanovení se tedy mediátor nemusí vůbec dozvědět, nesplní-li strany povinnost „kontaktovat zapsaného mediátora ve lhůtě...“.²²

Zapsaný mediátor po zjištění svého ustanovení navrhne stranám místo a čas setkání; někteří mediátoři ověřují nejdříve časové možnosti stran, případně ověřují přítomnost konkrétních osob na prvním setkání – třeba statutárního zástupce či pověřeného zaměstnance právnické osoby, které bylo první setkání nařízeno. Povinnost zúčastnit se prvního setkání je ukládána stranám; nelze ji nahradit jen účastí právního zástupce.²³ Právní zástupce může svého klienta samozřejmě doprovodit. Zákon nevyklučuje, aby s každou ze stran proběhlo první setkání se zapsaným mediátorem samostatně, bez přítomnosti druhé strany (resp. dalších stran sporu).²⁴

Maximální rozsah prvního setkání je zákonem stanoven na tři hodiny²⁵; ne vždy je nutně tento rozsah plně využit. Někdy strany deklarují vůli vstoupit do mediace a podepsat k tomu příslušnou Smlouvu již po půl hodině jednání; někdy naopak během hodiny opakovaně vyjadřují důvody, pro které chtějí roz-

hodnutí soudu. Ani v jednom případě nemá smysl první setkání protahovat.

Nicméně musí být naplněna jeho primární funkce – umožnit stranám zvážit na základě kvalifikovaného a pokud možno jim „na míru šitého“ poučení, v čem spočívají výhody mediace oproti soudnímu řízení. A případně se rozhodnout pro mediaci. Zákonem je stanoven také minimální rámec poučovací povinnosti zapsaného mediátora;²⁵ ten by měl nejpozději při prvním setkání umožnit stranám prostudovat Smlouvu o provedení mediace, dle které by následná mediace probíhala – pokud by se strany rozhodly vstoupit do mediace u tohoto mediátora.²⁶

Vždy vítám, pokud je usnesení o nařízení prvního setkání se zapsaným mediátorem soudem také odůvodněno – alespoň stručně. Pokud soud vyslovil ve věci předběžný právní názor, ještě lépe. Je pak jednodušší „prodávati mediaci stranám na míru“ a samy strany lépe rozumí tomu, proč byly k zapsanému mediátorovi poslány (rozhodně ne proto, že by se kauzou nechťel soud zabývat). Nicméně je úkolem mediátora reagovat na všechny výhrady a obavy přítomných a postupným tlumením emocí a hledáním „styčných bodů“ vystavět základy, na nichž strany – v ideálním případě – dají mediaci šanci.

Zapsaný mediátor vystaví přítomným stranám na konci prvního setkání potvrzení pro soud.²⁷ O tom, zda vůbec a s jakým výsledkem setkání proběhlo, informují soud strany; nikoliv mediátor. Zákonná mlčenlivost zapsaného mediátora není tak široká, jako v případě advokáta, nicméně bez souhlasu všech účastníků mediace nemůže mediátor poskytnout třetí osobě (tedy ani soudu) jakékoliv informace.²⁸

Odměna mediátora za realizaci prvního setkání činí 400 Kč za každou započatou hodinu a strany sporu se o ni dělí rovným dílem. Pokud se první setkání uskuteční ve formě oddělených jednání, platí celou částku příslušná strana. Odměna se případně zvyšuje o daň z přidané hodnoty.²⁹ Jakékoliv jiné navýšení odměny, nebo možnost uplatnit cestovní a jiné náklady, musí být se stranami předem vykomunikována! Až při sjednávání vlastní mediace je odměna ryze smluvní.³⁰

Povinností stran je pouze zúčastnit se prvního setkání u určeného (nebo souhlasně vybraného) zapsaného mediátora ze podmínek výše uvedených. Sankcí za neúčast na prvním setkání se zapsaným mediátorem může být nepřiznání náhrady nákladů řízení (zcela nebo zčásti) v případě následného úspěchu v soudním řízení.³¹

Rozhodnou-li se strany využít výhod mediace, mohou svými aktivními kroky vybrat i jiného mediátora³² než toho, kterého zvolily pro první setkání svým návrhem nebo kterého jim určil soud.

Vše, co se děje po prvním setkání, mají strany ve svých rukách a další postup by jim neměl být nijak vnucován.

Pokud na první setkání naváže mediace u zapsaného mediátora v režimu zákona o mediaci, děje se tak sepsáním Smlouvy o provedení mediace.³³ Nejen strany, ale také mediátor vstupují do mediace dobrovolně; mediátor odpovídá mimo jiné za to, že v daném případě nemá střet zájmů³⁴ a že je schopen vést mediaci v souladu se zákonem, v souladu s pilíři mediace uvedenými jako body (i) až (iv) v předchozím textu, případně

také v souladu s etickým kodexem, k němuž se „navíc“ zavázal.

Pro všechny zapsané mediátory by mělo platit, že svou práci vykonávají v zákonných limitech a ve vysokém etickém standardu. To platí i pro první setkání se zapsaným mediátorem. Pokud se ve své právní praxi setkáte s jiným než výše popsaným postupem, nebojte se ozvat. Na vaše námítky musí primárně na místě reagovat mediátor a musí být schopen odůvodnit svůj postup. Jestliže se soudem ustanovený zapsaný mediátor chová při prvním setkání manipulativně; první setkání od počátku chystá na pár minut a hned vám vnucuje k podpisu Smlouvu,²⁶ kterou jste ani neměli možnost prostudovat; pokud vám naučtuje samovolně a bez předchozího odsouhlasení vyšší poplatek;²⁹ pokud si s vámi ani nesedne ke stolu, ale ve stoje doslova diktuje svou představu vaší dohody s odůvodněním, že on je nejlepší odborník³⁵... Braňte se už na místě. Následně pak můžete podat stížnost.³⁶ A rozhodně u takového zapsaného mediátora nemusíte vstoupit do mediace.

Pokud jste z prvního setkání se zapsaným mediátorem odcházeli s pocitem, že o mediaci už nikdy nechcete slyšet, možná to bylo způsobeno některou z výše popsaných příčin. To by ale neměl být důvod pro ztracení institutu prvního setkání nebo dokonce celé mediace. ●

JUDr. Monika Selvičková, Ph.D.
ACHOUR & PARTNERS
advokátní kancelář, s.r.o.

ACHOUR & PARTNERS

Poznámky:

¹ Z angl. Alternative Dispute Resolution.

² Dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, se jedná o volnou živnost.

³ Velké pochybnosti mám např. u procesů, kde je „mediace“ nabízena klientům za 500 Kč/hod., ovšem success fee činí dle univerzálního vzoru „mediální smlouvy“ x% z ceny výsledné dohody (tedy řádově i desítky tisíc korun). Vážně takový „mediátor“ netlačí strany do dohody všemi ne/přípustnými prostředky?

⁴ Občanského zákoníku, obchodního zákoníku,

občanského soudního řádu, zákona o advokacii, notářského řádu, zákona o soudních poplatcích, živnostenského zákona, zákona o správních poplatcích.

⁵ Ust. § 1, § 2 písm. c), § 14 a násl. zákona č. 202/2012 Sb., zákona o mediaci; prováděcí vyhláška č. 277/2012 Sb., o zkouškách a odměně mediátora.

⁶ Obsah zkoušky upravuje vyhláška č. 277/2012 Sb.; dle § 23 zákona o mediaci může neúspěšný uchazeč opakovat zkouš-

ku maximálně dvakrát. Advokáti zkoušku absolvují v gesci ČAK; všichni ostatní zájemci v gesci Ministerstva spravedlnosti ČR; zkušební komise pro ústní část zkoušky jsou smíšené. Ústní zkoušce předchází písemný test složený ze základů psychologie, sociologie, práva a samozřejmě z mediálních dovedností. Úspěšní uchazeči mají za sebou obvykle kromě základního výcviku a nadstavbových modulů také desítky hodin praktických nácviků mediace pod vedením zkušených lektorů.

- ⁷ <https://goo.gl/LIMZfc> – v současnosti je na Seznamu cca 250 zapsaných mediátorů.
- ⁸ Zákon č. 89/2012 Sb. – v § 600 a násl. úprava promlčení a prekluze.
- ⁹ Zákon č. 85/1996 Sb. – Část sedmá.
- ¹⁰ Zákon č. 99/1963 Sb. – úprava smírčího řízení v § 67 a násl.; poučení účastníků řízení o možnosti využít mediaci dle § 99 odst. 1 a § 114a odst. 2 písm. b); nařízení prvního setkání se zapsaným mediátorem dle § 100 odst. 2 a § 114c odst. 3 písm. d); souvisí i úprava přerušování řízení a pokračování v něm v § 110 a 111; nepřípustnost odvolání proti usnesení o nařízení prvního setkání se zapsaným mediátorem dle § 202 odst. 1 písm. m).
- ¹¹ Zákon č. 292/2013 Sb. – nařízení prvního setkání se zapsaným mediátorem dle § 503 odst. 1 písm. a); nařízení mediace dle § 474.
- ¹² Zákon č. 359/1999 Sb. – § 12 a 13.
- ¹³ Ust. § 9 zákona č. 202/2012 Sb. – je jedním z pilířů mediace prováděné v režimu tohoto zákona. Mlčenlivostí je vázán pouze mediátor a osoby podílející se s ním na přípravě mediace. Konkrétní podoba závazku mlčenlivosti u klientů (stran sporu) a jejich právních zástupců – tedy nevyužití informací získaných v mediaci pro případná další soudní či jiná řízení – je případně včleněna do Smlouvy o provedení mediace, kterou se zahajuje vlastní mediace.
- ¹⁴ Kritérií pro výběr je vícero: Znalost příslušné problematiky; mediální styl (zaměřený např. na dosažení dohody s případnými odbornými vstupy mediátora pokud jde o návrhy možných řešení, nebo spíše na psychologické ošetření emočně náročných situací bez tlaku na rychlé nalézání věcných řešení); jak si strany s mediátorem „sednou“ – důvěra v mediátora je klíčovým momentem úspěchu mediace; a jiné.
- ¹⁵ Výjimkou je znění § 474 zákona č. 292/2013 Sb., podle něhož „za účelem ochrany zájmu dítěte soud vede rodiče k nalezení smírného řešení a může jim na dobu nejvýše 3 měsíců uložit účast na mimosoudním smírčím nebo mediálním jednání nebo rodinné terapii“. Viděla jsem usnesení takto nařizující mediaci; naopak praxe jiných soudů dospěla i v těchto případech k nařizování prvního setkání se zapsaným mediátorem. Specifické pravomoci má dále OSPOD – viz pozn. ¹².
- ¹⁶ Ust. § 100 odst. 2 a § 114c odst. 3 písm. d) zákona č. 99/1963 Sb. Výjimkou je „doba platnosti předběžného opatření ve věcech ochrany proti domácímu násilí“; jinak lze setkání nařídit kdykoliv po zahájení řízení, a to i ve stadiu přípravného řízení, až do doby rozhodnutí v řízení o odvolání.
- ¹⁷ <https://goo.gl/yDtmR4>. Metodika ve stávající podobě existuje od jara 2018; je proškolená také na Justiční akademii.
- ¹⁸ Ust. § 202 odst. 1 písm. m) zákona č. 99/1963 Sb.
- ¹⁹ Někdy právní zástupce telefonuje předem, aby u takového mediátora ověřil aktuální časové možnosti, případně neexistenci střetu zájmů; pro udržení nestrannosti mediátora by to měl být krátký hovor pouze k těmto tématům. Záleží vždy na mediátorovi, aby hranice své nestrannosti udržel a v případě vzniku rizika, že by druhá strana mohla konkrétní předkontakt vnímat negativně, měl by mediátor celou situaci transparentně vyjasnit s oběma stranami.
- ²⁰ Např. „původním povoláním je zapsaný mediátor stavební inženýr“.
- ²¹ Ale setkala jsem se i s případem, kdy při jednoznačně formulované povinnosti právní zástupce vymluvil klientovi iniciativu (prý „bude volat sama mediátorka“), druhá strana právního zástupce neměla a já se o existenci usnesení s mým jménem dozvěděla po čtyřech měsících. Prvnímu klientovi se našťásti „už nezdrželo“, že se dlouho nic neděje, a tak raději telefonoval na kontaktní telefon uvedený v usnesení.
- ²² Plus další povinnosti ve vztahu k soudu, pokud jde o informace vztahující se k ne/vstoupení do mediace aj. Formulace ohledně konkrétních povinností a lhůt se opět v praxi různě liší.
- ²³ Byť z praxe vím, že k takovým případům dochází. Netuším, jak potom zní potvrzení pro soud o splnění povinností uložené straně zúčastnit se prvního setkání; záleží také na soudu, jak potvrzení posoudí.
- ²⁴ Někdy se tak děje z důvodu extrémní animozity mezi stranami, která je deklarována telefonem či e-mailem; někdy se jedna ze stran opakovaně omlouvá ze setkání a mediátor umožní splnění povinností alespoň druhé straně; atd. Otázkou je potom délka takových oddělených setkání; praxe přijala výklad „dělení“ času, který je poskytován jednotlivým stranám samostatně.
- ²⁵ Ust. § 3 odst. 4 zákona č. 202/2012 Sb. Sankce při nesplnění upravuje § 26 zákona č. 202/2012 Sb.
- ²⁶ Nestane-li se tak, musí mít strany dodatečný časový prostor pro takové prostudování, vznesení případných připomínek a celkově pro rozhodnutí o vstupu do mediace a podepsání konkrétního znění Smlouvy. S odsouhlasením podstatných bodů, včetně jasně stanovené odměny mediátora, délky mediace (doba určitá, či neurčitá) aj. Jedním z principů mediace je, jak již bylo řečeno, dobrovolnost!
- ²⁷ Ust. § 8 odst. 1 písm. f) zákona č. 202/2012 Sb.
- ²⁸ Stanovisko Ministerstva spravedlnosti ČR k otázce mlčenlivosti: <https://goo.gl/GXEdMx>. Oznamovací povinnost mediátora ve vztahu k orgánům činným v trestním řízení se vztahuje na § 367 a 368 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.
- ²⁹ Ust. § 10 zákona č. 202/2012 Sb. a ust. § 15 vyhlášky č. 277/2012 Sb.
- ³⁰ Zatímco náklady na první setkání spadají mezi náklady soudního řízení; smluvní odměna za mediaci nikoliv.
- ³¹ Ust. § 150 zákona č. 99/1963 Sb. hovoří o „odmítnutí bez vážného důvodu“. Sankce v podobě ukládání pořádkových pokut a nucení k účasti na prvním setkání tímto postupem nebývají v praxi efektivní, a proto se nerealizují.
- ³² Dokonce i „nezapsaného“ mediátora, pokud se tak strany dohodnou – v tom případě postupují ve vztahu k soudu obdobně, jako při vyjednávání smíru. Mediaci pak strany realizují s mediátorem, ve kterého mají důvěru a který jim nejlépe vyhovuje (například stylem mediace). V takových případech pouze doporučuji vyjasnit si otázku mlčenlivosti; zákonnou mlčenlivost, na kterou se mohou i odvolat při snaze o „výslech“, mají pouze „zapsaní mediátoři“.
- ³³ Ust. § 4 zákona č. 202/2012 Sb.
- ³⁴ Ust. § 5 zákona č. 202/2012 Sb.
- ³⁵ Sazba 400 Kč na hodinu dělá z prvního setkání se zapsaným mediátorem v podstatě charitativní činnost, nerozhodnou-li se strany následně vstoupit do mediace a v ní hradit mediátorovi komerční odměnu (při zohlednění času stráveného přípravou prvního setkání, „odladěním“ času vyhovujícího pokud možno všem zúčastněným, poplatkem za pronájem mediálních prostor – vhodné „zasedací místnosti“, atd.). Do budoucna se velmi přimlouvám za zvýšení poplatku za realizaci prvního setkání, současně se zpřesněním diagnostiky případu. A nařizování prvního setkání i se stručným odůvodněním konkrétní vhodnosti pro mediaci – minimálně pro zabránění současným spekulacím stran, zda je soud neposlal k zapsanému mediátorovi jen proto, aby měl „čárku“, že se další 3 měsíce se spísem „něco děje“. To je úvaha de lege ferenda. Ani úprava de lege lata však neopravňuje žádného ze zapsaných mediátorů, aby k realizaci prvního setkání přistupoval stylem královských výběřčích daní z pohádky Pyšná princezna (r. 1952).
- ³⁶ Dohled nad činností zapsaných mediátorů vykonává Ministerstvo spravedlnosti ČR dle § 13 zákona č. 202/2012 Sb. a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Je-li mediátor zároveň advokátem, dohled nad jeho činností vykonává ČAK.